

Bakläxa för lag mot räntesnurror

Domarna mot Industrivärden, RÅ 2007 ref 84-85, väckte stor uppmärksamhet eftersom Regeringsrätten inte tillämpade skatteflyktslagen på ett koncerninternt lån vid en omstrukturering som hade uppenbara skattefördelar. Lagstiftningen uppgavs nu lämna ett hål för skatteundandragande i mångmiljardklassen.

Skatteverkets lagförslag för att begränsa avdragsrätten för räntor mötte stark kritik efter sommarens remissbehandling. Det skulle omöjliggöra svenska företags internfinansiering.

Det var uppenbart att här fordrades en väl genomtänkt regelkonstruktion för att skilja de önskade räntesnurrorna från det som även fortsättningsvis måste vara avdragsgillt. Trots detta skickades förslaget, med några vaga regler om affärsmässigt syfte, till Lagrådet för bedömning.

Lagrådet tar i sin kritik stöd av den konstitutionella rätten att anpassa sig efter skattereglerna, så länge man inte begår något brottsligt:

”Varje företagare måste söka minimera sina kostnader för att företaget ska överleva. Det gäller också skattekostnaderna.” En företagare räknar självklart på en affärsalternativa skatteutfall och väljer det för företagaren totalt sett gynnsammaste resultatet.

Därför bör man, enligt Lagrådet, i lagtexten inte använda uttrycket affärsmässigt som motsats till skatte-

Anders Hultqvist

jur dr och
adjungerad
professor
i skatterätt
vid Stockholms
universitet

”Alternativet är en djupgående diskussion om hur en bra regel ska se ut.”

mässigt utan ange att affärsmässighet ska föreligga även om man bortser från skatteeffekterna.

Det är svårt att i praktiken väga de olika intressena mot varandra. Endast när ett annat syfte än skatt helt saknas fungerar principen.

Exemplen och försöken att skapa en bra regel är många och ännu har ingen lyckats. När man försöker med detta i en regel för att begränsa ränteavdrag visar sig svårigheterna med en gång.

Det blir ”en närmast oöverstigitlig svår uppgift för Skatteverket att vederlägga en skattskyldigs påstående om att en ifrågasatt transaktion har företagits av affärsmässiga skäl”, när det förekommer många ekonomiska transaktioner mellan företagen, konstaterar Lagrådet och anser ”att det inger betänkligheter att införa de nu föreslagna bestämmelserna, eftersom de torde kunna kringgå utan större svårighet.”

Lagändringen har betydelse för statsfinanserna eftersom det finns farhågor om skattebortfall i mångmiljardklassen. Därför kommer nog ett lagförslag att föreläggas riksdagen under hösten trots all kritik. Då får vi åter ta fram litteraturen och praxis kring detta klassiska dilemma. Min gissning är att det inte leder någon vart den här gången heller – mer än till många långdragna rättsprocesser.

Alternativet är en djupgående diskussion om hur en bra regel ska se ut, men då går det inte lika snabbt att presentera ett lagförslag.